EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske práva, spravodlivosť a vnútorné veci

Správa
Výboru pre občianske práva, spravodlivosť a vnútorné veci o delegácii, ktorá navštívila Holandsko

SPRAVODAJCA: Simon BUSUTTIL

Úvod

Delegácia pozostávajúca zo štyroch poslancov Európskeho parlamentu (pozri zoznam účastníkov – Príloha 1) vycestovala 19. decembra 2007 do Holandska. Delegácii predsedala Martine ROURE (PSE) a ustanoveným spravodajcom bol Simon BUSUTTIL (EPP-ED)[1].

Cieľom tejto delegácie bolo zistiť priamo na mieste situáciu prijímania žiadateľov o azyl a ilegálnych prisťahovalcov v Holandsku, vykonať analýzu súčasného stavu Internačného centra pre ilegálnych migrantov Schiphol a vyhodnotiť implementáciu príslušných smerníc a nariadení EÚ v tejto krajine.

Ide o tieto smernice:

- Smernica Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl (smernica o prijímaní);
- Smernica Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca[2] (smernica o konaní);
- Nariadenie Rady (ES) č. 343/2003 z 18. februára 2003 ustanovujúce kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov [3] (nariadenie Dublin II).

Návšteva Holandska nasledovala po podobných návštevách Talianska (Lampedusa), Španielska (Ceuta a Melilla, Kanárske ostrovy), Francúzska (Paríž), Malty, Grécka (Samos a Atény), Belgicka a Veľkej Británie.

Program delegácie zahŕňal návštevu Internačného centra Schiphol[1], stretnutie s holandskou

[1] Pozri zoznam účastníkov, Príloha 1
[2] *Úradný vestník L 326, 13.12.2005, s. 0013 - 0034*
[3] *Úradný vestník L 050 , 25.2.2003, s. 0001 - 0010*

štátnou tajomníčkou spravodlivosti Nebahat ALBAYRAKOVOU na Ministerstve spravodlivosti (v Haagu) a stretnutie s niekoľkými organizáciami, ktoré navštevujú zadržané osoby v internačných centrách alebo ktoré sú inak aktívne v oblasti udeľovania azylu a imigrácie (pozri Zoznam organizácií – Príloha 3).

Pred cestou do Holandska delegácia získala informácie od organizácií a mimovládnych organizácií, ktoré aktívne pôsobia v oblasti imigrácie a udeľovania azylu, napríklad Amnesty International, Holandská rada pre utečencov, Európska rada pre utečencov a vyhnancov, Holandská liga pre ľudské práva, BLinN (Nútená práca v Holandsku), Defence for Children International (Medzinárodná ochrana detí), Kerkinactie a profesor Van Kalmthout.

Poslanci taktiež získali od mimovládnych organizácií a vládnych úradov dokumentáciu, ktorá sa týkala modality azylu a imigrácie v Holandsku, a taktiež špecifické informácie, týkajúce sa postupu pre maloleté osoby a administratívne zadržané osoby.

Delegáciu sprevádzala Audiovizuálna služba Európskeho parlamentu, pracujúca s miestnym televíznym štábom. Myšlienkou bolo prezentovať aktivity Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE) po celej Európe cez satelit (EbS). O túto návštevu prejavila tlač veľký záujem. Poslanci Európskeho parlamentu poskytli tlačovú konferenciu spolu so štátnou tajomníčkou spravodlivosti po tom, čo sa s ňou stretli na Ministerstve spravodlivosti v Haagu.

Podkladové informácie

2.1 Legislatíva a služby zodpovedné za vykonávanie prisťahovaleckej politiky

Zákon o cudzincoch z roku 2000, ktorý nadobudol platnosť v apríli 2001, zjednodušil a zefektívnil azylové konanie.

Orgánom, ktorý je zodpovedný za vykonávanie zákona o cudzincoch, je Imigračný a naturalizačný úrad (IND – Immigratie- en Naturalisatiedienst). Tento orgán podáva správy Ministerstvu spravodlivosti a zodpovedá za spracovávanie všetkých žiadostí o vstup do Holandska a o pobyt v ňom vrátane žiadostí týkajúcich sa azylu.

Ďalšími stranami, ktoré sa podieľajú na vykonávaní cudzineckej politiky, sú:

- **Royal Marechaussee**
  Zodpovedá za:
  - Prijímanie cudzích štátnych príslušníkov na holandsko-belgických a holandsko-nemeckých hraniciach, v morských prístavoch a na letiskách (predovšetkým na letisku Schiphol).

  - Sprevádzanie cudzích štátnych príslušníkov, ktorí vyčerpali všetky zákonné prostriedky a nemajú povolenie na pobyt v Holandsku, a sprevádzanie všetkých osôb, ktorým bol zamietnutý vstup na holandských hraniciach.

[1] Detentiecentrum Noord-Holland, Ten Pol 64, 1438 AJ OUDE MEER

- **Centrálny orgán pre prijímanie žiadateľov o azyl (Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA))**
  Zodpovedá za:
  - Zabezpečenie ubytovanie pre žiadateľov o azyl venujúc pozornosť tomu, aby žiadatelia o azyl využívali exitujúce sociálne a zdravotnícke inštitúcie.
  - Zabezpečovanie aktivít, ktoré zvyšujú pre žiadateľov o azyl šance nezávislého života, tak v ich krajine pôvodu, ako aj v Holandsku.

- **Služba pre repatriáciu a odchod (Dienst Terugkeer & Vertrek)**
  - Od 1. januára 2007 sa vracaním cudzích štátnych príslušníkov, ktorí nemajú povolenie na pobyt v Holandsku, zaoberá Služba pre repatriáciu a odchod. Ide o výkonný orgán Ministerstva spravodlivosti.

- **Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM)**
  Zodpovedá za:
  - Poskytovanie pomoci cudzím štátnym príslušníkom, ktorí sa dobrovoľne vracajú do svojej krajiny pôvodu.

2.2 Holandské právne predpisy v oblasti azylu a žiadosť o azyl

Podľa holandského práva v oblasti azylu existuje šesť prípadov, kedy je možné azyl udeliť. Ide o tieto prípady:

(a) v prípade utečencov podľa podmienok Dohovoru;

(b) ak osoba preukazuje dobré dôvody veriť tomu, že keď bude vypovedaná, bude čeliť skutočnému riziku mučenia alebo neľudského alebo degradujúceho zaobchádzania alebo potrestania;

(c) ak sa podľa názoru ministerstva od príslušnej osoby nedá z naliehavých dôvodov humanitárneho charakteru spojených s dôvodmi pre jej odchod z krajiny pôvodu očakávať, že sa do svojej krajiny pôvodu vráti;

(d) ak by podľa názoru ministerstva návrat do krajiny pôvodu predstavoval výnimočné utrpenie v súvislosti s celkovou situáciu v danej krajine;

(e) ak osoba ako manžel, manželka alebo maloleté dieťa patrí do rodiny cudzinca podľa písmena a) až d) má takú istú národnosť ako cudzinec a buď vstúpila do Holandska v tom istom čase ako cudzinec, alebo doň vstúpila do troch mesiacov odo dňa, keď cudzincovi podľa písmena a) až d) bolo udelené povolenie na pobyt pre azyl;

(f) ak je osoba ako rodinný partner alebo dospelé dieťa závislá od cudzinca podľa písmena a) až d) do takej miery, že z tohto dôvodu patrí do rodiny tohto cudzinca, má takú istú národnosť ako tento cudzinec a vstúpila do Holandska buď v tom istom čase ako tento cudzinec, alebo do troch mesiacov odo dňa, keď cudzincovi podľa písmena a) až d) bolo udelené povolenie na pobyt pre azyl.

Osoba, ktorá chce požiadať o azyl, môže predložiť žiadosť jednému z troch centier Imigračného a naturalizačného úradu (IND): Ter Apel, Zevenaar alebo Schiphol. Žiadosť je možné podať buď v čase vstupu, obyčajne potom, čo cudzinca zadržali úrady pri pokuse o ilegálny vstup do krajiny, alebo následne po získaní vstupu.

Ak žiadateľ o azyl požiada o azyl po vstupe (na pevnine), mal by svoj nárok predložiť centru pre žiadosti v Ter Apel. Takáto osoba je obyčajne dočasne umiestnená v prijímacom stredisku a vráti sa do centra pre žiadosti buď v Ter Apel, alebo v Zevenaar na účely pohovoru.

Ak žiadateľ o azyl požiada o azyl pred vstupom (letecky), je do niekoľkých hodín odvedený do centra pre žiadosti v Schiphole. Následne mu bude odmietnutý vstup do krajiny a bude umiestnený v internačnom stredisku.

Skoro žiaden žiadateľ o azyl v Internačnom stredisku Schiphol nemá platné cestovné doklady alebo platný cestovný doklad s požadovanými vízami a s dostatočnými prostriedkami na to, aby uhradil náklady spojené s pobytom v Holandsku a náklady spojené s cestou na miesto mimo Holandska, kde je vstup zaručený.

Konanie pre žiadateľa o azyl začína v momente podpísania žiadosti.

a) Úvodný pohovor

Prvým krokom je úvodný pohovor, ktorý slúži na preukázanie totožnosti, národnosti a plánu cesty cudzieho štátneho príslušníka.

Tu sa preveruje žiadosť s cieľom určiť, či je Holandsko v súlade s Dublinským postupom zodpovedné za spracovanie žiadosti alebo či je v skutočnosti povinnosťou iného členského štátu tak urobiť. Ak je za to zodpovedný iný členský štát, Imigračný a naturalizačný úrad požiada daný štát o prevzatie žiadosti. Len čo iný štát súhlasí s prevzatím žiadosti, žiadateľ o azyl vycestuje do tohto štátu do šiestich mesiacov. Avšak Imigračný a naturalizačný úrad môže rozhodnúť o tom, že žiadosť vybaví sám, a to aj v prípade, keď je za jej vybavenie zodpovedný iný členský štát.

Po úvodnom pohovore Imigračný a naturalizačný úrad zisťuje, či si žiadosť o azyl zasluhuje ďalšie spracovanie v centre pre žiadosti (skrátené konanie) alebo či by azylové konanie malo pokračovať vo vyšetrovacom úrade (bežné konanie).

Týmto vznikajú 2 možnosti:

- Skrátené konanie: Imigračný a naturalizačný úrad očakáva rozhodnutie do 48 hodín (štyri až šesť pracovných dní). Žiadateľ o azyl sa potom podrobí druhému, podrobnému pohovoru v centre pre žiadosti.

- Bežné konanie: vyšetrovanie si vyžaduje viac času. Azylové konanie pokračuje vo vyšetrovacom úrade Imigračného a naturalizačného úrad. Žiadateľ o azyl obyčajne ide do prijímacieho strediska Ústredného orgánu pre prijímanie žiadateľov o azyl (COA). Táto žiadosť o azyl musí byť vybavená do šiestich mesiacov, ako stanovuje zákon.

Šesťmesačná lehota na vybavenie žiadosti začína ihneď po predložení žiadosti. Ak je potrebné vykonať podrobnejšie overenie, napríklad treťou stranou, je možné túto lehotu predĺžiť o ďalších 6 mesiacov.

b) Podrobný pohovor

i) Prípad skráteného konania:

Žiadateľ o azyl, ktorého nárok sa vybavuje v rámci skráteného konania, má dve hodiny na to, aby predložil opravy v prepise prvého pohovoru, na čo mu bude poskytnutá právna pomoc a v prípade potreby tlmočník.

Tieto dve hodiny taktiež slúžia na prípravu na ďalší pohovor, v rámci ktorého musí žiadateľ o azyl poskytnúť všetky relevantné informácie a uviesť všetky relevantné záležitosti. Imigračný a naturalizačný úrad musí pred zamietnutím žiadosti o azyl oznámiť žiadateľovi svoje zamýšľané rozhodnutie túto žiadosť zamietnuť. Žiadateľ o azyl má príležitosť k tejto veci sa vyjadriť a odpovedať do troch hodín. Imigračný a naturalizačný úrad môže o žiadosti o azyl rozhodnúť len v tejto fáze.

Opäť, Imigračný a naturalizačný úrad môže zamietnuť žiadosť o azyl a v takomto prípade môže žiadateľ požiadať o súdne preskúmanie. Imigračný a naturalizačný úrad môže tiež odkázať žiadateľa o azyl na bežné rozhodovacie konanie.

ii) Prípad bežného konania:

Ak žiadosť o azyl nie je možné vybaviť do 48 hodín, žiadosť prevezme vyšetrovací úrad. Zatiaľ bude žiadateľ o azyl v prijímacom stredisku COA (Ústredná organizácia pre príjem žiadateľov o azyl) aspoň do vynesenia rozhodnutia o žiadosti.

Počas podrobného pohovoru môže žiadateľovi pomôcť právny poradca a v prípade potreby tlmočník. Záznam z pohovoru bude odovzdaný žiadateľovi o azyl, ktorý ho spolu so svojím právnikom skontrolujú. Žiadateľ o azyl má možnosť úradom predložiť opravy a dodatočné informácie.

Pred zamietnutím žiadosti o azyl musí Imigračný a naturalizačný úrad oznámiť žiadateľovi svoje zamýšľané rozhodnutie túto žiadosť zamietnuť. Žiadateľ o azyl má príležitosť predložiť pripomienky a odpovedať do štyroch týždňov. Imigračný a naturalizačný úrad môže o žiadosti o azyl rozhodnúť len v tejto fáze. Rozhodnutie na prvom stupni musí byť prijaté do šiestich mesiacov.

c) Súdne preskúmanie

i) Odvolanie sa na okresnom súde

Pri typoch konania, pri skrátenom aj pri bežnom, má žiadateľ o azyl právo odvolať sa proti zamietavému rozhodnutiu pred okresným súdom. V rámci skráteného konania nemá odvolanie odkladný účinok, ale žiadateľ o azyl môže súd požiadať, aby mu dovolil v krajine zostať, kým bude čakať na výsledok odvolania. Vo väčšine prípadov úrady čakajú na výsledok rozhodnutia súdu predtým, ako žiadateľa premiestnia.

V prípade kladného rozhodnutia buď o žiadosti o povolenie na pobyt v krajine, alebo o odvolaní bude žiadateľ odkázaný na bežné rozhodovacie konanie. Okresný súd obyčajne rozhoduje o oboch žiadostiach naraz.

ii) Odvolanie pred Štátnou radou

Ak je prvé odvolanie proti zamietnutiu žiadosti o azyl, zamietnuté, žiadateľ sa môže odvolať na Oddelení administratívnej súdnej právomoci Štátnej rady. Ani toto odvolanie nemá odkladný účinok. Avšak žiadateľ môže požadovať kladné rozhodnutie od Oddelenia administratívnej súdnej právomoci Štátnej rady v súvislosti s jeho/jej právom zostať v krajine, pokiaľ čaká na výsledok odvolania. Avšak, premiestnenie je možné aj predtým, ako Oddelenie administratívnej súdnej právomoci rozhodne o tejto žiadosti.

d) Konečné rozhodnutie

Po konečnom zamietavom rozhodnutí o žiadosti v rámci skráteného konania je žiadateľom o azyl prikázané, aby krajinu okamžite opustili. Ľudia v rámci bežného konania majú obyčajne 28 dní na to, aby krajinu opustili. Ak tak neurobia, môžu byť k návratu prinútení.

2.3 Štatistika

Podľa najnovšej štatistiky Imigračného a naturalizačného úradu bolo v Holandsku v roku 2007 zaznamenaných celkom 9 731 žiadostí o azyl. Najväčší počet žiadateľov o azyl pochádza zo Somálska, Iraku, Číny, Nigérie, Iránu, Afganistanu, Burundi, Sierra Leone a Eritrei. V roku 2007 bol azyl udelený 1 063 osobám.

2.4 Zadržanie

Zákon o cudzincoch umožňuje zadržať ilegálnych migrantov na základe dvoch ustanovení:

1. **Časť 6**[1] – týka sa cudzích štátnych príslušníkov, ktorým bol zamietnutý vstup na hraniciach. Hlavným účelom zadržania je zabrániť im v ilegálnom vstupe do krajiny.

[1] *Časť 6*
1. Cudzincovi, ktorému bol zamietnutý vstup do Holandska, môže byť prikázané, aby zostal v priestore alebo na mieste, ktoré určí dôstojník hraničnej kontroly.
2. Priestor alebo miesto podľa pododdielu 1 môže byť zabezpečené proti neoprávnenému odchodu.
3. Pravidlá, vzťahujúce sa na režim aplikovaný na zabezpečený priestor alebo miesto podľa pododdielu 1, vrátane nevyhnutných administratívnych opatrení, môžu byť ustanovené nariadením v Rade.

Do policajnej cely môžu byť umiestnení maximálne na 15 dní. Potom musia byť prevezení do inštitúcie s ľahším režimom, než je normálny režim v obyčajnom nápravnom zariadení.

2. **Časť 59**[1] - táto časť sa týka väčšiny cudzích štátnych príslušníkov, ktorí do Holandska už vstúpili, či už v súlade so zákonom alebo nie, ale ktorých pobyt nie je alebo už nie je viac platný. Hlavným účelom zadržania je uľahčiť ich násilné premiestnenie a zabrániť ich úteku.

Je možné zadržať každú osobu, ktorej bol zamietnutý vstup na územie Holandska. Taktiež je možné zadržať žiadateľov o azyl, ktorých repatriačné cestovné doklady sú buď dostupné, alebo sa očakáva, že čoskoro budú dostupné. Ak po výsluchu, ktorý vykoná Cudzinecká polícia, existuje dôvodné podozrenie o tom, že cudzinec skutočne nemá žiadne platné povolenie na pobyt, je obyčajne umiestnený do policajnej cely (na maximálne 10 – 15 dní) a následne je premiestnený do internačného strediska alebo do iného nápravného zariadenia. Žiadatelia o azyl sú zbavení slobody a sú premiestnení do AC v Schiphole, kde sa vyhodnotí ich žiadosť o azyl.

2.5 Odvolanie sa voči odňatiu slobody

Po 28 dňoch zadržania je Imigračný a naturalizačný úrad povinný oznámiť toto zadržanie okresnému súdu, ak sa zadržaná osoba už sama neodvolala proti zadržaniu.[2] Toto oznámenie sa považuje za odvolanie. Súd zasadne najneskôr do 14 dní po prevzatí oznámenia alebo odvolania. Súd následne dospeje k rozhodnutiu do ďalších 7 dní. Ako Imigračný a naturalizačný úrad, tak aj zadržaná osoba sa môžu voči tomuto rozhodnutiu súdu odvolať na Oddelení administratívnej súdnej právomoci Štátnej rady. Zadržaná osoba sa môže kedykoľvek odvolať voči predĺženiu zadržania. Voči tomuto rozhodnutiu okresného súdu nie je možné

---

4. Nariadenie v Rade, schválené podľa pododdielu 3, bude predložené obom snemovniam zhromaždenia. Platnosť nadobudne v deň, ktorý stanoví kráľovský výnos, po viac než štyroch týždňoch po jeho predložení zhromaždeniu, pokiaľ aspoň pätina ústavného počtu členov jednej snemovne nevyjadrí počas takéhoto obdobia žiadosť, aby daný predmet bol riadený štatútom. V takomto prípade sa návrh zákona predloží čo najskôr. Ak sa návrh zákona stiahne alebo neprejde v jednej z dvoch snemovní zhromaždenia, nariadenie v Rade sa stiahne.

[1] *Časť 59*
1. Ak je to potrebné v záujme verejnej politiky (verejného poriadku) alebo národnej bezpečnosti, náš minister môže, s ohľadom na vyhostenie, prikázať uväznenie cudzinca, ktorý:
(a) nie je legálnym rezidentom;
(b) je legálny rezidentom podľa časti 8 písm. f) a g).
2. Ak sú doklady potrebné na vrátenie cudzinca dostupné alebo budú čoskoro dostupné, zdá sa, že je to v záujme verejnej politiky (verejného poriadku), aby bol cudzinec uväznený, pokiaľ sa cudzinec nestane legálnym rezidentom podľa časti 8 písm. a) až e) a písm. l).
3. Cudzinec nebude uväznený alebo uväznenie sa skončí ihneď po tom, čo cudzinec naznačil, že chce Holandsko opustiť a taktiež ak má na to príležitosť.
4. Uväznenie podľa pododdielu 1 písm. b) alebo pododdielu 2 nebude v žiadnom prípade trvať dlhšie než štyri týždne. Ak bola časť 39 použitá pred rozhodnutím o žiadosti, uväznenie podľa pododdielu 1 písm. b) v žiadnom prípade neprekročí šesť týždňov.

[2] V minulosti zákon o cudzincoch predpokladal automatickú periodickú previerku väzby každých 28 dní, ale toto ustanovenie bolo pozmenené v roku 2004 tak, že za prvých 28 dní sa vykoná len jedna automatická previerka a zadržaný alebo jeho právnik musia o všetky následné previerky špecificky požiadať.

odvolanie na Oddelení administratívnej súdnej právomoci Štátnej rady.

2.6 Medzinárodné dohovory a európske právo

Holandsko je zmluvnou stranou väčšiny dohovorov o základných ľudských právach, napríklad Medzinárodnej dohody o občianskych a politických právach a o ekonomických, sociálnych a kultúrnych právach, Európskeho dohovoru o ľudských právach a Ženevského dohovoru o postavení utečencov z roku 1951 a jeho protokolu.

Holandsko dodržiava Dohovor o právach dieťaťa s výhradou, že dieťa, ktoré bolo zadržané, nebude vždy umiestnené oddelene od dospelých, a taktiež, že ustanovenia dohovoru nebudú brániť uplatňovaniu zákona o dospelých osobách na dieťa, ktoré dosiahlo vek 16 rokov.

Na Holandsko sa vzťahujú európske smernice a nariadenia o azyle. Avšak podľa správy Európskej komisie z novembra 2007[1] patrí Holandsko medzi členské štáty EÚ, ktoré spomína Komisia a ktoré nedôsledne uplatňujú smernicu o prijímaní v internačných strediskách a odopierajú podmienky prijímania v situáciách, ktoré smernica nepripúšťa. Okrem toho sa v súvislosti so zadržiavaním neplnoletých osôb v správe uvádza neuspokojivá úroveň vzdelávacích zariadení. Komisia poznamenáva, že smernica neumožňuje výnimky týkajúce sa jej uplatniteľnosti a že jej ustanovenia sa budú vzťahovať na všetky typy priestorov vrátane internačných stredísk.

Stretnutia s organizáciami a mimovládnymi organizáciami

Stretnutie sa uskutočnilo vo Svetovom zasadacom centre BIMS (World Meeting Centre BIMS) na letisku Schiphol 19. decembra 2007 a predchádzalo návšteve internačného strediska. Pozvané boli organizácie, ktoré pravidelne navštevujú internačné strediská alebo ktoré sú inak aktívne v oblasti udeľovania azylu a imigrácie (pozri Prílohu 3).

Organizácie poskytli veľmi dobré prezentácie. Členovia delegácie pozorne počúvali mimovládne organizácie s výhradou, že informácie, ktoré poskytli mimovládne organizácie, nemôže delegácia overiť.

Tu je zaujímavé všimnúť si, že väčšina obáv, ktoré vzniesli mimovládne organizácie, sa týkala ustanovení holandského azylového zákona, a nie podmienok, ktoré prevládajú v internačných strediskách, hoci aj tieto boli kritizované.

Hlavné obavy mimovládnych organizácií predložené počas stretnutia a taktiež v písomných príspevkoch delegácii je možné zhrnúť takto:

3.1 Druh zadržania

[1] Správa Komisie Rade a Európskemu Parlamentu o uplatňovaní smernice 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, KOM (2007)745 v konečnom znení.

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) Osoby, ktoré boli zadržané, sa nedopustili žiadneho trestného činu. Mnohé z nich utiekli pred prenasledovaním a vojnami, väčšina z nich opustila svoje krajiny s nádejou uniknutia pred chudobou a vybudovaním budúcnosti v Holandsku alebo inde. Aj napriek tomu sa s nimi zaobchádza ako so zločincami. Za posledné roky taktiež došlo k zvýšenému počtu zadržaných osôb.

b) Postoj k migrantom je taktiež znepokojivý. Potom, čo sú zadržaní, sú považovaní za ilegálnych prisťahovalcov a zločincov.

c) Často dochádza k zbytočnému zadržaniu, aj keď niekedy je jasné, že premiestnenie imigranta je aj tak nepravdepodobné (z dôvodu chýbajúcich dokladov, odmietavý postoj krajiny pôvodu k spolupráci atď.). Tvrdia, že je to v rozpore s pravidlom o tom, že zamietnutý žiadateľ o azyl môže byť uväznený len vtedy, ak existuje realistická vyhliadka jeho premiestnenia.

d) V prípade ilegálnych migrantov, ktorí boli odhalení po vstupe na územie Holandska, samotná skutočnosť, že sa neohlásili, vedie k predpokladu, že utečú, bez toho, aby existovala jasná definícia toho, čo je „útek“. Toto vedie k zbytočným prípadom zatknutia.

e) Iné možnosti ako uväznenie sa neskúmajú. Takéto možnosti by napríklad pozostávali z pravidelného hlásenia alebo v relevantných prípadoch by sa migrantom povolil pobyt s bydliskm u príbuzných v Holandsku.

f) V rozsahu článku 6 zákona o cudzincoch, ktorý sa týka uväznenia na hraniciach na pevnine alebo vo vzduchu, sa začína 48-hodinové konanie a je potrebné vyniesť rozhodnutie o tom, či je potrebné migranta previezť do internačného strediska alebo nie. Od tohto momentu je potrebné do 6 týždňov začať s vyšetrovaním. Aj keď sa tento postup vo veľkej miere uplatňuje, nie je jasné, na akom základe sa jeho uplatnenie začína.[1] Migranti napokon zostanú zadržaní na približne 100 dní na základe toho, že takéto predĺženie je odôvodnené „potrebou vyšetrovania“. Aj keď k takejto situácii dôjde, neexistuje žiadne odôvodnenie toho, prečo zadržanie trvá viac než 6 týždňov.

g) Dublinské nariadenie vedie ďalej k zvýšenému počtu zadržaní. Migranti sú prevážaní do internačných stredísk, kde zostávajú približne 86 dní. Počas tohto obdobia sa obyčajne nikto nezaoberá ich prípadmi.

h) Mimovládne agentúry tvrdili, že migranti s povolením „B9“ by nikdy nemali byť zadržaní.

3.2 Trvanie zadržania

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) Problémom je neexistujúci časový limit pre zadržanie. Poznamenali, že Holandsko je jednou z krajín EÚ, ktorá neposkytuje časový limit na zadržanie. Zákon o cudzincoch z roku 2000 neobsahuje žiaden limit pre zadržanie ilegálnych migrantov. Napriek tomu mimovládne organizácie uznávajú, že súdnictvo vypracovalo šesťmesačné „maximálne" obdobie pre zadržanie. V praxi to znamená, že po šiestich mesiacoch zadržania majú súdy tendenciu prikloniť sa k právam zadržaného namiesto úvahám štátu.

b) Trvanie administratívneho zdržania ilegálneho migranta môže v praxi niekedy trvať od 12 mesiacov do jeden a pol roka v prípade zohľadnenia aspektov verejného poriadku. Tu sa prax predĺženého obdobia zadržania zvýšila z dôvodu odvolávania sa na aspekty verejného poriadku.

c) Potom, čo imigračný zákon nadobudol platnosť, došlo k zrušeniu termínov súdneho preskúmania z dôvodu nevybavených prípadov. Bohužiaľ, nie všetci imigranti majú dobrých právnikov. Vyskytol sa konkrétny prípad, keď bol migrant zadržaný na obdobie 16 mesiacov a bol prepustený až potom, čo Rada pre utečencov tento prípad vyniesla na svetlo.

d) Je potrebné stanoviť štatutárne obmedzenie na základe zákona pre administratívne zadržanie žiadateľov o azyl a ilegálnych migrantov.

3.3 Podmienky zadržania

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) Podmienky zadržania sú omnoho horšie než podmienky v „obyčajnej" holandskej väznici.

b) V mnohých prípadoch sú v jednej cele umiestnení štyria až šiesti ľudia. Okrem chýbajúceho súkromia sú ľudia rôznych jazykov a kultúr umiestnení spoločne, čo umožňuje vznik zbytočného napätia.

c) Je zlý prístup k zdravotníckym službám vrátane lekárskych a psychologických prehliadok. Osobám, ktoré sa sťažovali na vážne choroby, bol zamietnutý prístup k lekárovi a boli im podané len upokojujúce prostriedky. Toto predovšetkým platí v prípade „Kamp Zeist" a internačných lodí v Rotterdame.

d) Zadržaným nie je pridelená žiadna práca a rekreačné zariadenia sú veľmi biedne. Toto v nich vyvoláva nezdravý psychický stav mysle.

e) Existuje mnoho sťažností týkajúcich sa kvality jedla a nedostatočných hygienických podmienok, zvlášť na internačných lodiach v Rotterdame.

f) Migranti v centre „Kamp Zeist" môžu svoje cely opustiť len na tri hodiny.

g) Taktiež sa vyskytuje veľa sťažností na všeobecný prístup stráží, ktoré nie sú kvalifikované na túto prácu. Niektoré mimovládne organizácie hlásili niekoľko prípadov drsných trestných sankcií voči zadržaným osobám. Uviedli, že voči zadržaným osobám sa používa

fyzické násilie – napríklad zadržané osoby sú pravidelne bité, najmä zo strany „Royal Marechausee“.

h) Majú obavu z toho, že sa môžu zopakovať nehody, ako bol požiar v internačnom stredisku Schiphol. Napriek takýmto rizikám, existuje niekoľko internačných stredísk, napríklad internačné lode v Rotterdame a Kamp Zeist, kde sa podmienky zlepšili len umelo alebo sa nezlepšili vôbec. V noci 27. októbra 2005 zahynulo 11 ilegálnych migrantov pri požiari, ktorý vypukol v internačnom zariadení Schiphol Oost a 15 ďalších (vrátane stráže) bolo ranených.

i) Neexistuje žiadna komisia pre zadržané osoby alebo iný subjekt, ktorý by chránil kolektívne práva migrantov v týchto internačných strediskách.

j) Taktiež existujú vážne pochybnosti o dodržiavaní smernice o prijímaní. Okrem toho, Istanbulský protokol nebol zavedený a neuplatňuje sa.

3.4 Zadržanie zraniteľných skupín

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) Obete nie sú od ostatných migrantov oddelené. Napríklad následkom tohto po výsledku konania o vstupe do Holandska niekoľko dievčat z Nigérie skončilo v rukách reťazcov prostitúcie v Nemecku a Taliansku.

b) Zadržanie zraniteľných osôb, predovšetkým detí, predstavuje pre mimovládne organizácie vážnu obavu. V zákone neexistuje štatutárny zákaz zadržať zraniteľné migračné skupiny, ako sú obete porušenia ľudských práv vrátane obchodovania s ľuďmi, traumatizovaných migrantov, neplnoletých detí bez sprievodu a migrujúcich detí a ich rodín.

c) V roku 2006 prebehla kampaň proti zadržaniu migrujúcich detí a ich rodín, čoho výsledkom bol značný pokles zadržaní migrujúcich detí a ich rodín. Holandská vláda taktiež oznámila viac zlepšení v oblasti štrukturálnej politiky. Avšak, konkrétne návrhy ešte stále čakajú na prerokovanie.

i) Obete obchodovania s ľuďmi

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) Obete obchodovania s ľuďmi môžu byť zadržané na základe toho, že sú „ilegálne“ a je možné ich zadržať ako cudzincov. K tomuto dochádza najmä v prípadoch zadržania na hranici. Účelom týchto foriem zadržania je zorganizovať návrat týchto osôb do ich krajiny pôvodu. Avšak, mimovládne organizácie odhadujú, že len polovicu všetkých zadržaných je možné poslať späť domov. Ostatní sú v podstate prepustení bez toho, aby sa rozhodlo o ich ilegálnom postavení. Z tohto hľadiska je ich zadržanie zbytočné.

b) Obete obchodovania s ľuďmi, ktoré nie sú počas zadržania uznané za takéto obete, sú buď vrátené do ich krajiny pôvodu, alebo prepustené. V oboch prípadoch riskujú to, že znovu natrafia na svojho priekupníka a že znovu budú musieť vykonávať prácu za vykorisťovateľských podmienok. Avšak, mimovládne organizácie potvrdili, že osoby, ktoré sú za takéto obete uznané, využívajú trojmesačné hodnotiace obdobie. Ak sa rozhodnú s políciou spolupracovať, majú nárok na to, že budú chránené ako zvláštny svedok na základe Nariadenia „B9“, na dočasný pobyt, ubytovanie v útulku, zdravotné poistenie, právnu pomoc a sociálnu pomoc.

c) Obava spočíva v tom, že aj keď Holandsko podpísalo dohovor Rady Európy o postupoch proti obchodovaniu s ľudskými bytosťami (2005), ešte stále sa čaká na ratifikáciu.

ii) Deti a neplnoleté osoby

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) Viac než štvrtina všetkých utečencov, prichádzajúcich do Holandska, má menej než 15 rokov. Hoci mnoho mladých ľudí uteká s jedným alebo s oboma rodičmi, ešte stále je tu značné percento neplnoletých osôb bez sprievodu.

b) Žiadosti viac než 30 % detí, ktoré žiadajú o azyl v Holandsku, sa vybavuje na základe skráteného konania. Okrem toho, pohovory s deťmi, ktoré žiadajú o azyl a ktoré majú len 4 roky, často prebiehajú bez toho, aby bol prítomný právnik alebo opatrovník.[1]

c) Niektoré pohovory s deťmi sa zameriavajú na nevhodné otázky, neberúc do úvahy vek a zrelosť detí.

d) Taktiež sa vyskytli porušenia medzinárodných a regionálnych štandardov v rámci súčasnej politiky a praxe v rámci určenia toho, či ide o dieťa bez sprievodu a či preto potrebuje starostlivosť a ochranu vrátane štátom podporovaného úsilia o nájdenie rodín a ich repatriácie. V mnohých prípadoch vláda uvalí zodpovednosť za starostlivosť o deti bez sprievodu na vzdialených príbuzných s pobytom v Holandsku, a to aj v prípade, keď títo príbuzní nemusia byť ochotní alebo vhodní na prevzatie takejto zodpovednosti.

e) V internačnom stredisku Schiphol sú neplnoleté osoby, ktoré čakajú na zistenie veku. Toto zisťovanie spočíva v odfotografovaní určitých kostí a neobsahuje žiadne psychologické vyhodnotenie. Spoľahlivosť tejto skúšky je veľmi kontroverzná, keďže na jeho základe je možné mnohé neplnoleté osoby považovať za dospelé osoby.

f) Zadržanie detí s ich rodičmi je v rozpore s medzinárodným dohovorom o právach dieťaťa, ktorú holandská vláda ratifikovala v roku 1995. Deti od útleho veku, od dojčiat po dospievajúce deti, sú väznené najmä v centrách Heerhugowaard, Kamp Zeist a Zestienhoven.

g) Deťom v internačných strediskách je odopierané právo na voľný pohyb, vzdelanie a hranie. Toto môže byť veľmi traumatické.

h) Pokiaľ ide o zadržanie, holandské úrady neuplatňujú voči všetkým neplnoletým osobám princíp posledného riešenia, ale len voči skupine do 16 rokov. Výsledkom je, že neplnoleté osoby nad 16 rokov môžu byť zadržiavané spolu s dospelými zadržanými osobami.

i) Deťom sa dávajú putá a sú umiestňované do samotiek.

j) Stráže sú školené na to, ako zaobchádzať so zločincami a nie s deťmi.

k) Viac starostlivosti by sa malo venovať osobám bez sprievodu medzi 15 a 25 rokom. Keď neplnoleté osoby dosiahnu 18 rokov, dostanú lístok na vlak a sú vyhodené na ulicu.

l) Vo všeobecnosti zaobchádzanie s deťmi, ktoré žiadajú o azyl v Holandsku, spochybňuje jeho záväzok presadzovať azylovú politiku, ktorá slúži tým najlepším záujmom týchto detí tak, ako to vyžaduje Dohovor OSN o právach dieťaťa.

3.5 Skrátené konanie

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) V holandskej azylovej politike prevláda efektivita nad ochranou. Podľa mimovládnych organizácií skrátené konanie sa stalo v Holandsku pravidlom a cieľom je čo najviac tento trend presadzovať.

b) Všeobecne zraniteľní a traumatizovaní žiadatelia o azyl vrátane detí, potrebujú čas na získanie viery a dôvery v osobu(y), ktoré sú zodpovedné za posúdenie ich požiadavky predtým, ako majú možnosť vysvetliť dôvody svojho úteku alebo príčinu svojej traumy. Osoby, ktoré vznášajú požiadavky vzťahujúce sa na pohlavie a osoby, ktoré prežili mučenie a predovšetkým závažnú traumu, potrebujú prostredie, ktoré ich bude podporovať, a ktoré ich ubezpečí o zachovaní dôverného charakteru ich požiadaviek. Skrátený postup neposkytuje čas potrebný na získanie dôvery a viery.

c) Mechanizmus, ktorý má urýchliť spracovanie žiadostí o azyl – skrátené konanie v *aanmeldcentra* (strediskách príjmu) alebo „konanie AC“ – sa využíva neprimerane a poskytuje málo príležitostí napraviť chyby prostredníctvom zmysluplného súdneho preskúmania.

d) Skrátený postup taktiež neposkytuje žiadateľovi o azyl dosť času na odpočinok, na informácie o azylovom konaní, na konzultácie so svojim právnikom a na zhromaždenie dôkazov podporujúcich jeho nárok na azyl. Taktiež nepozná kritériá pre zamietnutie žiadosti. Následky sú horšie v prípadoch neplnoletých osôb bez sprievodu, traumatizovaných ľudí a ľudí z krajín, v ktorých je rozšírené zneužívanie ľudských práv.

e) Toto konanie môže taktiež viesť k porušeniu zásady *nenavracania*, keďže neposkytuje žiadateľovi o azyl dostatok času na zdôvodnenie svojej požiadavky, a preto by mohlo viesť k jeho repatriácii do krajiny, kde bude vystavený prenasledovaniu. Nedostatočné možnosti súdneho preskúmania tento stav len zhoršujú.

f) Odvolanie sa voči rozhodnutiu urobenému v rámci skráteného postupu nemá automatický odkladný účinok, aj keby bol špecificky požadovaný. Precedenčné právo v praxi extrémne sťažuje možnosť získať odkladný účinok, ktorý vedie k ochrane pred neoprávneným vyhostením. V tomto prípade mimovládne organizácie odporúčajú, aby odvolaniam sa voči zamietavému rozhodnutiu prvého stupňa bol automaticky udelený odkladný účinok.

3.6 Obmedzený prístup mimovládnych organizácií do stredísk

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) Holandské organizácie môže Ministerstvo spravodlivosti viesť ako mimosúdne organizácie s prístupom do internačných stredísk. Avšak, prístup je obmedzený na oficiálne návštevy v samostatných návštevných miestnostiach. Návštevu je možné dohodnúť len po tom, čo sú určené osoby, ktoré majú byť navštívené. Toto sa ukazuje byť prekážkou pri návšteve potenciálnych obetí a iných cieľových skupín, napríklad neplnoletých osôb. Mimovládne organizácie potrebujú širší a flexibilnejší prístup k migrantom v internačných strediskách.

b) Cirkevné a humanitárne skupiny, ktoré by chceli tieto strediská pravidelne navštevovať, majú taktiež problémy.

c) Je možné stretnúť sa len so špecifickou skupinou „ilegálnych“ migrantov. V prípadoch zadržania na hraniciach je možný prístup len k tým, ktorí požiadali o azyl. Tí, ktorí prídu na letisko a nepožiadajú o azyl, sú umiestnení do samostatného krídla v internačnom stredisku, kde nemajú prístup k právnej pomoci alebo k pomoci mimovládnych organizácií. Medzi nimi môžu byť neplnoleté osoby, obete obchodovania a utečenci, ktorí by mali byť informovaní o možnosti požiadať o azyl.

d) Informovanie širokej verejnosti o tom, čo sa v týchto strediskách deje, je nedostatočné. Mimovládne organizácie taktiež tvrdili, že existuje veľký tlak na to, aby sa zabránilo stranám, ktoré majú prístup do stredísk, hovoriť o otázkach podozrivého nehumánneho zaobchádzania.

3.7 Iné obavy mimovládnych organizácií

Mimovládne organizácie tvrdili, že:

a) Narastajúci počet príkazov na vyhostenie je znepokojujúci. Takýto príkaz zaobchádza s osobou ako so zločincom a používa sa pri osobách, ktoré nespáchali žiaden zločin. Viac než 1 000 osôb je podrobených takémuto zaobchádzaniu. Situácia sa zhorší v prípade, keď sú do príkazu zahrnutí aj ostatní členovia rodiny. 40 % zadržaných osôb je následne vyhostených.

b) Zákon o cudzincoch z roku 2000 ustanovuje možnosť uvaliť na ilegálneho migranta príkaz na vyhostenie tým, že bude vyhlásený za nežiaduceho cudzinca. Výsledkom je to, že právo

migranta na legálny pobyt končí alebo je mu v ňom zabránené, a pokiaľ príkaz trvá, migrant nemôže úspešne požiadať o povolenie na pobyt alebo o azyl. Návrat do Holandska alebo pokračujúca prítomnosť v Holandsku po vydaní príkazu na vyhostenie predstavujú trestný čin s maximálnou hranicou odňatia slobody v trvaní šiestich mesiacov.

c) Tí, ktorí sú vyhostení s oznámením o tom, aby opustili krajinu, po zamietnutí ich žiadosti, sú ponechaní na ulici. Ocitnú sa v núdzi a nedokážu si zarobiť na živobytie. Existujú veľké obavy o ženy, ktoré sú takýmto spôsobom prepustené. Nemajú žiadne práva na riadne usporiadanie svojho života, ubytovanie a zdravotnícke služby.

d) Režim zadržania na hraniciach a zákon o väzenskom princípe sa zakladajú na trestnom režime. Avšak, migranti nemôžu využívať mnoho práv trestného režimu.

e) Politici dávajú ilegálnym migrantom a žiadateľom o azyl negatívny imidž, označujúc ich za ekonomických utečencov a niekedy za zločincov. Výsledkom toho je vážny nedostatok aspektov ľudských práv vo verejnej mienke a taktiež v politických debatách, týkajúcich sa žiadateľov o azyl, ilegálnych migrantov a iných migrantov.

f) V čase návštevy sa ešte stále čakalo na ratifikáciu niektorých medzinárodných nástrojov. Podobne ako mnoho iných európskych krajín, Holandsko ešte stále nepodpísalo v decembri 2007 Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín („Dohovor o migrujúcich pracovníkoch“, 1990). Okrem toho, aj keď Holandsko podpísalo Dohovor Rady Európy o postupoch proti obchodovaniu s ľudskými bytosťami (2005), táto ešte stále nebola ratifikovaná.

g) Azyl sa používa ako nástroj kontroly migračných tokov a ako nástroj na odradenie potenciálnych žiadateľov o azyl. Právo na azyl nie je možné zľahčovať, keďže nie je dodatočným právom, ktoré udeľujú členské štáty, ale je právom, na ktoré má nárok každá ľudská bytosť podľa Ženevského dohovoru.

h) Žiadatelia majú málo času na to, aby si svoje doklady usporiadali v rámci ich prípravy na návrat. Vylučovaním zamietnutých žiadateľov o azyl, niekedy aj s deťmi, zo systému prijímania holandské úrady nútia ľudí žiť na ulici.

i) Taktiež sa vynárajú otázky tákajúce sa dostupnosti údajov o prisťahovalectve. Nedávno sa správy o vývoji prisťahovalectva skrátili a obmedzili sa len na hlavný vývoj. Taktiež sa nepublikujú tak často (raz za polrok namiesto troch publikácií za rok). Okrem toho, podrobné údaje o zadržaných zraniteľných skupinách, ako sú migrujúce deti a ich rodiny, sa nezverejňujú.

Návšteva strediska

Program misie obsahoval aj návštevu internačného strediska Schiphol. Počas návštevy bola delegátom predvedená prezentácia a sprievodná prehliadka strediska s riaditeľom internačného strediska, zástupcom riaditeľa oddelenia pre politiku prisťahovalectva a s predstaviteľmi Strediska pre žiadosti a Služby pre repatriáciu a odchod. Delegácia mala taktiež príležitosť hovoriť s niekoľkými migrantmi v tomto stredisku a následne klásť otázky zástupcom tohto

strediska.

Prezentáciu uviedol pán HP SCHREINEMACHERS, zástupca riaditeľa oddelenia pre politiku prisťahovalectva, na začiatku návštevy.

Na otázky odpovedali títo zástupcovia:

- Alfons MOOREN – riaditeľ internačného strediska
- HP SCHREINEMACHERS – zástupca riaditeľa oddelenia politiky pre prisťahovalectvo
- Vincent VUIJK – Služba pre repatriáciu a odchod
- Michiel MEINARID – riaditeľ jednotky Strediska pre žiadosti
- Theo THIJM – zástupca riaditeľa jednotky Strediska pre žiadosti
- Zástupca Royal Marechaussee (hraničnej polície)

4.1 Úvodná prezentácia

Počas prvej prezentácie sa zástupca riaditeľa zameral hlavne na tieto body:

1) Žiadatelia o azyl podávajú žiadosti v stredisku pre žiadosti. 75 % žiadostí sa predkladá mimo Schiphol a 25 % žiadostí sa predkladá tu. Tí, ktorí predložia žiadosti v iných strediskách, nie sú zadržaní. Zadržanými osobami sú osoby, ktorým bol vstup zamietnutý na hraniciach.

2) Ak osoba, ktorej bol vstup zamietnutý na hraniciach, požiada o azyl, je umiestnená do uzatvoreného strediska pre žiadosti v Schiphole a spustí sa konanie. Ak je to možné, požiadavka bude vybavená do 48 pracovných hodín. Ak požiadavku nie je možné v tomto čase vykonať, potom je na jej vybavenie určených 6 týždňov a osoby budú prevezené do internačného strediska.

3) Zadržaní sú aj cudzinci nájdení v Holandsku so statusom ilegálneho migranta. Ak požiadajú o azyl, ich žiadosť by mala byť vybavená do 6 týždňov. Tieto osoby nie sú zadržiavané na Schiphole, ale v iných strediskách. Ich potreby týkajúce sa jedla, starostlivosti a vzdelávania, sú uspokojené.

4) Správa komisie naznačila, do akej miery Holandsko rešpektuje smernice.[1] Pokiaľ ide o 25 % osôb, zadržaných v Schiphole, správa dospela k názoru, že stredisko je primerané. Avšak, vyskytli sa určité kritické pripomienky k materiálnym potrebám migrantov.

4.2 Prehliadka internačného strediska

1) Delegáti ihneď po svojom príchode navštívili miestnosť, v ktorej sa uskladňujú veci migrantov. Keď migranti prídu na letisko, majú so sebou batožinu a iný majetok.

[1] KOM(2007)745 v konečnom znení.

Niekedy majú aj peniaze. Táto batožina je bezpečne uschovaná v týchto miestnostiach, ktoré sú strážené kamerami. Dve osoby majú kľúče od týchto miestností.

2) V čase príjmu pracovníci zisťujú stravovacie zvyky, zdravotné potreby a preberajú batožinu migrantov a ich peniaze/doklady, ktoré môžu pri sebe mať. Urobí sa fotografia osoby, zapíšu sa iné údaje a osoba dostane bezplatnú telefónnu kartu.

3) Delegátom bolo povedané, že cez internačné stredisko Schiphol prejde ročne približne 10 000 osôb. Celkom existuje 308 miest. Logistika sa komplikuje v čase straty osobného majetku, približne 3 až 4 krát do roka..

4) Delegátom boli predvedené posilnené cely príjmu, do ktorých sú umiestnení migranti, keď prvýkrát prídu do strediska a keď z neho odchádzajú. Tieto cely sa používajú len na účely tranzitu a jedným z účelov je identifikovať priekupníkov s drogami. Miestnosti sú holé, čisté a je v nich lavica. Dvere sa zdajú byť posilnené.

5) Delegátom bol predstavený „pilotný stroj“. Tento pilotný stroj využíva databázu odtlačkov prstov, ktorá poskytuje podrobné údaje o osobách, ktoré sa zdržiavajú v internačnom stredisku vrátane špecifických informácií, ako sú požiadavky na stravu. Účelom tohto stroja je vyhnúť sa nedorozumeniu medzi rôznymi osobami v stredisku.

6) Zástupca uviedol, že existujú športové príležitosti (napríklad basketbal) a iné rekreačné aktivity. Taktiež je dostupná zdravotnícka starostlivosť 24 hodín denne. Poskytujú sa aj služby psychiatra. Holandská rada pre utečencov má úrad v tomto stredisku a udržiava sa vzťah právnik – klient.

7) Miestnosti pre mužov a ženy sú oddelené a v podstate každý sa cíti bezpečne. Avšak, v navštívenom krídle dve ženy povedali, že boli zastrašované tým, že budú len s mužmi. V stredisku nie sú zadržiavané žiadne rodiny, neplnoleté osoby alebo deti. Neplnoleté osoby sa nachádzajú v stredisku „Zestienhoven“. Kriminálna časť strediska je oddelená od miesta, kde sa nachádzajú ostatní žiadatelia o azyl.

8) Dvere ciel sú otvorené celý deň a zatvárajú sa o 21.00 hod. Dvor/otvorený priestor vonku je možné využiť kedykoľvek na pobyt na čerstvom vzduchu. Aj keď sa podáva jedlo, migranti majú k dispozícii zariadenia na varenie. Niekedy si osoby v stredisku objednajú zvláštne jedlo, aby si ho mohli uvariť.

9) Z tabule, ktorá obsahovala mená, dátumy narodenia a fotografie migrantov, bolo vidieť, že niektorí migranti sú mladí. Zástupca strediska povedal, že údaje na tabuli zobrazujú vek, ktorý migrant uviedol. Bolo zrejmé, že dve osoby vrátane jednej ženy, viedli hádku o veku. Boli zadržané aj napriek tomu, že zástupca uviedol, že počas hádky o veku sa uverilo žiadateľovi. V takýchto prípadoch sa začne vyšetrovanie a tieto osoby sú premiestnené na kliniku v Eindhovene, kde sa vykoná skúška kostí. Zástupca pripustil, že môže existovať určité rozpätie chyby v rámci takýchto skúšok, a povedal, že v takýchto prípadoch sa vždy dá za pravdu migrantovi.

10) Delegáti taktiež navštívili niekoľko ciel, v ktorých migranti bývajú. Cely boli malé a boli určené pre 2 osoby. V celách bola toaleta s dverami, televízny prijímač a poschodová posteľ. Niektorí delegáti tvrdili, že videli niekoľko toaliet bez dverí..

11) Delegátom bolo povedané, že pobyt v Schiphole môže primerane trvať 6 mesiacov. Avšak počas odvolacieho konania je možné zadržanie predĺžiť. Za týchto okolností môže zadržanie trvať 12 mesiacov.

4.3 Stretnutie s migrantmi

Delegáti mali príležitosť pozhovárať sa s migrantmi, ktorí sa nachádzali v internačnom stredisku Schiphol. Spravodajca dostal tieto komentáre:

1) Iračan uviedol, že v tomto stredisku je mesiac a pol. Tvrdil, že má 67 rokov a že je chorý. Požiadal o azyl. Problém bol v tom, že aby sa mohol dostať do Holandska, musel prejsť cez Maďarsko. Povedal, že v Maďarsku bol menej než hodinu a že len tam zmenil lietadlo. O azyl požiadal na letisku v Holandsku a následne bol priamo privezený do internačného strediska Schiphol. Povedal, že Holandsko zaslalo požiadavku o tomto prípade Maďarsku a že teraz jeho žiadosť o azyl závisí od odpovede z Maďarska. Zatiaľ sa sťažoval na to, že uviazol v tomto stredisku.

2) Sudánec uviedol, že do Holandska prišiel s falošným pasom cez Sýriu. Povedal, že 4 roky strávil v „otvorenom tábore“. Tvrdil, že trpí na pruh a má maláriu. Po príchode do Holandska cestoval ďalej do Írska. Avšak Írsko ho poslalo späť do Holandska. Tvrdil, že v stredisku Schiphol zatiaľ strávil celkom 9 mesiacov.

3) Nigérijčan uviedol, že v tomto stredisku strávil tiež 9 mesiacov. Má namíbijský pas. Bol deportovaný do Namíbie, ale Namíbia ho poslala späť do Holandska. V Holandsku požiadal o azyl, ale jeho žiadosť bola zamietnutá. Uviedol, že jeho budúcnosť je teraz nepredvídateľná. Zatiaľ je zadržiavaný v tomto stredisku.

4) Ďalší Iračan uviedol, že v stredisku Schiphol je 6 mesiacov. Odišiel do Anglicka, ale vrátili ho späť do Holandska, taktiež skrz Dublinské nariadenie. Taktiež povedal, že jeho budúcnosť je neistá.

5) Niektorí delegáti sa stretli s mladým mužom, ktorý tvrdil, že má menej než 18 rokov. Tvrdil, že v čase, keď ho chytili, prechádzal cez Schiphol so svojím školským športovým tímom a sťažoval sa na postup v súvislosti so sporom o jeho vek a taktiež na skutočnosť, že bol zadržaný.

6) Jedna žena povedala, že aj keď sa necíti byť ohrozená tam, kde je, predsa niekedy cíti strach, keďže sa tu nachádza len málo žien. Okrem toho sa neprihliada na špecifické potreby žien.

7) Niekoľko prisťahovalcov sa sťažovalo na nedostatočné zdravotnícke služby. Uviedli, že na všetky zdravotné ťažkosti im bol podaný paracetamol.

4.4 Diskusné stretnutie

Po prehliadke strediska mala delegácia príležitosť na diskusiu a na kladenie otázok zástupcom strediska. Nasledujú odpovede:

1) Žiadosti 25 % migrantov sú zamietnuté okamžite prostredníctvom skráteného konania.

2) Existuje nezávislý výbor, ktorý zaznamenáva sťažnosti migrantov.

3) V rámci skráteného konania boli očakávané nové pokyny, ktoré by toto konanie zlepšili a zefektívnili.

4) Ak je žiadosť osoby zamietnutá na Schiphole, táto osoba sa môže odvolať štyri krát. Konanie trvá asi dva týždne, príslušná osoba zatiaľ zostáva v internačnom stredisku. Ak sa odvolanie zdá byť nepodložené, rozhodnutie je neodvolateľné a podnikajú sa kroky na to, aby daná osoba bola vrátená späť do jej krajiny pôvodu.

5) Zadržanie pokračuje, pokiaľ je primerané. Platí však pravidlo 6-mesačného obdobia. Súdy zvážia, či za oneskorenie zodpovedá cudzinec. Avšak v prípadoch zadržania na 14 až 15 mesiacov sloboda preváži nad záujmom štátu a migranti sú prepustení. Prepustenie znamená, že pôjdu na ulicu s dokladmi, v ktorých je uvedené, že musia opustiť Holandsko.

6) Existuje špecifický úrad, ktorý sa zaoberá dublinskými požiadavkami. Ak nastane situácia, ktorá spadá pod Dublinský dohovor, zašle sa žiadosť predmetnému členskému štátu. Daná osoba zostáva v Holandsku a čaká na odpoveď. Ak iný členský štát neakceptuje požiadavku, táto osoba bude mať právo požiadať o azyl v Holandsku.

Stretnutie s holandskou štátnou tajomníčkou Nebahat Albayrakovou

Stretnutie s holandskou štátnou tajomníčkou Nebahat ALBAYRAKOVOU sa uskutočnilo na Ministerstve spravodlivosti. Po stretnutí nasledovala tlačová konferencia.

Počas stretnutia sa diskutovalo o záležitostiach, týkajúcich sa prisťahovalectva do Holandska a jeho azylového práva, spolu s otázkami, ktoré sa objavili počas diskusií s mimovládnymi organizáciami a v internačnom stredisku Schiphol. Štátna sekretárka zdôraznila tieto body:

1) Holandsko má tradíciu v ochrane osôb. Cieľom je v tejto tradícii pokračovať a daný systém vylepšiť.

2) Zadržanie je obyčajne obmedzené na 6 mesiacov. Avšak v niektorých prípadoch je potrebné toto obdobie predĺžiť. Dĺžka zadržania taktiež závisí od spolupráce danej osoby. Štátna tajomníčka tvrdila, že ak migranti spolupracujú, môžu byť prepustení za 6 dní.

3) Ak dieťa sprevádzané svojou rodinou ilegálne prekročí hranice, v súčasnosti je možné tieto osoby zadržať. Ak do Holandska pricestujú legálne, rodiny, sú prevezené do prijímacieho strediska. Rodiny sú zadržané len v prípadoch, keď existujú vážne podozrenia, že zmiznú. Zámerom je zadržať ich maximálne na 2 týždne, ale tento návrh musí ešte parlament schváliť. Ďalšou možnosťou je zadržať len jedného rodiča.

4) Ministerstvo taktiež pracuje na zlepšení podmienok pre deti (najmä pre tie, ktoré sú zadržané v Rotterdame) a pre iné zraniteľné osoby, napríklad tehotné ženy.

5) Neráta sa so zrušením zadržania sprevádzaných detí, nakoľko by existovalo spätné riziko toho, že rodičia by daný systém zneužili. Štátna sekretárka potvrdila, že niekoľko detí je zadržaných, ale že deti, ktoré sú sprevádzané svojimi rodičmi a deti, ktoré sprevádzané nie sú, sa v čo najväčšej miere rozlišujú. Zadržanie sa obmedzuje, ako je to len možné.

6) Keď sa nájdu rodiny a tieto požiadajú o azyl, sú umiestnené v otvorených strediskách. Uznáva sa, že prostredie, v ktorom sú zadržané deti, by sa malo líšiť od prostredia bežných väzníc. Štátna sekretárka povedala, že sa robí maximum pre to, aby sa pre deti vytvorilo vhodné prostredie. Delegáti si prezreli niekoľko fotografií zlepšení, ktoré boli v stredisku vykonané.

7) Niekedy sa rozhodne o tom, že zadržaný bude jeden rodič, a druhý rodič s dieťaťom budú prepustení.

8) Neplnoleté osoby je niekedy možné zadržať, aby sa predišlo riziku ich stretnutia s priekupníkmi. Sudcovia obyčajne zrušia zadržanie po 6 mesiacoch, ale takáto osoba môže byť zadržaná aj na dlhší čas, ak jej totožnosť nie je jasná, alebo keď konzulát krajiny pôvodu nespolupracuje na jej návrate.

9) Deťom sú niekedy nasadené putá, ale toto sa robí len za výnimočných okolností, napríklad v prípade, keď sa dieťa stáva nekontrolovateľne násilným. Štátna sekretárka poukázala na prípad, keď sa takéto opatrenie podniklo, špecificky vtedy, keď neplnoletá osoba v jednom zo stredísk spustila požiarny hasiaci systém pomocou zapaľovača. Po takýchto incidentoch bol protipožiarny systém upravený tak, aby nebol citlivý na takúto nečistú hru.

10) Úrady berú do úvahy situáciu zraniteľných osôb. Avšak neexistujú žiadne plány pre zrušenie zadržania takýchto skupín.

11) Počas konaní o návrate sa dodržiavajú práva migrantov. Štátna sekretárka vysvetlila, že pred návratom sa vykonajú lekárske prehliadky a podniknú sa opatrenia na to, aby sa potvrdilo, že daná osoba je schopná let absolvovať.

12) Otvorené strediská pre osoby, ktoré boli vyhostené a poslané na ulicu, by vyslalo zlý signál o tom, že štát sa o nich postará za každých okolností. Vyhostenie by sa týmto stalo neúčinné.

13) Pokiaľ ide o obsah správy Komisie pre Radu a Európsky parlament o uplatnení smernice 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorá ustanovuje minimálne štandardy pre prijímanie

žiadateľov o azyl[1], Holandsko by rado dostalo niekoľko vysvetlení o tom, na čom sú poznámky v tejto správe založené. V januári 2008 sa očakávalo stretnutie s Komisiou a v priebehu v roku 2008 muselo Holandsko predložiť formálnu reakciu.

14) Prijímacie a internačné strediská sú otvorené kontrole, tak ako v prípade tejto delegácie Európskeho parlamentu. Výbor Rady Európy pre predchádzanie mučeniu a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu vykonal návštevy.

15) Pracovníci a úrady v strediskách sú náležite vyškolené.

16) V Dublinskom nariadení by sa nemali vykonať žiadne veľké zmeny. Potrebné zlepšenia by sa mali predkladať prostredníctvom Spoločného európskeho azylového systému.

Závery a odporúčania spravodajcu

Spravodajca by rád poznamenal, že holandské úrady a štátna sekretárka poskytli dobrú spoluprácu, boli otvorené a odpovedali na otázky, ktoré delegácia položila.

Vo všeobecnosti a v porovnaní s inými internačnými strediskami v iných krajinách, v ktorých sa vykonali návštevy, je možné vidieť, že podmienky v internačnom stredisku Schiphol sa zdajú byť uspokojivé.

V závere by spravodajca chcel predložiť tieto body:

1) Hoci sa podmienky v internačnom stredisku Schiphol zdajú byť uspokojivé, mimovládne organizácie poukazujú na rotterdamské internačné lode a stredisko „Kamp Zeist“, keď sa odvolávajú na neakceptovateľné podmienky. O týchto strediskách je potrebné získať viac informácií, predovšetkým s ohľadom na tvrdenia, ktoré predkladajú mimovládne organizácie.

2) Služby, ktoré sú dostupné v internačnom stredisku Schiphol tak, ako sú opísané, by mali byť dostupné vo všetkých internačných strediskách. Sem patria dobré zdravotnícke a psychiatrické služby a kancelárie pre udržanie vzťahov právnik – klient.

3) Mimovládne organizácie by mali mať plný prístup do všetkých internačných stredísk, aby mohli vykonávať svoju prácu v rámci nariadení ustanovených holandskými úradmi.

4) Obvinenia zo zneužívania, násilia alebo nevhodného správania zo strany úradov by sa mali brať vážne a mali by sa podniknúť opatrenia smerujúce k vyšetrovaniu a podniknutia potrebných krokov.

5) Mala by existovať úplná transparentnosť o tom, čo sa deje v internačných strediskách.

[1] COM(2007) 745 konečný

6) S cieľom ovládať nedisciplinované neplnoleté osoby by sa mali hľadať iné opatrenia než zakladanie pút.

7) Aj keď bolo maximálne obdobie zadržania stanovené na šesť mesiacov na základe zvyku, zákon by mal obsahovať špecifické obdobie a toto by malo byť aj vykonané.

8) Mali by sa hľadať alternatívne možnosti k zadržaniu a tieto by sa mali použiť v prípade zraniteľných skupín a predovšetkým detí a neplnoletých osôb.

9) Zvláštne úsilie by sa malo venovať vyselektovaniu zraniteľných migrantov, aby im bolo možné zabezpečiť zvláštne zaobchádzanie, aby sa zabránilo prípadom, keď by ich zraniteľnosť mohla byť využitá.

10) Je potrebných viac informácií o tom, ako Holandsko dodržiava smernicu o prijímaní.

11) skrátené konanie by sa malo opatrene využívať a nemalo by sa v čo možno najväčšej miere využívať v prípadoch migrantov, ktorí sa zdajú byť zraniteľní. Možnosti súdneho preskúmania by nemali byť ohrozené prostredníctvom skráteného konania.

12) Osoby, o veku ktorých sa vedú spory, by sa mali pokladať za neplnoleté osoby a podľa toho by mali byť zadržané až do momentu vyriešenia sporu o ich veku.

13) Ženy by mali byť umiestnené v samostatných internačných zariadeniach, aby bolo možné uspokojiť ich špecifické potreby.

ANNEX 1

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Parlement Européen
Commission des libertés civiles, de la justice et des affaires intérieures
Délégation aux Pays-Bas
19 Décembre 2007

LISTE DES PARTICIPANTS 7

Membres du Parlement Européen

Martine ROURE – Chef de délégation

Simon BUSUTTIL - Rapporteur
Jeanine HENNIS PLASSCHAERT
Rareş-Lucian NICULESCU

Groupes politiques

Michael SPEISER (PPE)
Annie LEMARCHAL (PSE)
Chiara TAMBURINI (GUE)

Assistants

Pauline CHAIGNE (assistante de Martine ROURE)
Marlies KAAL (assistante de Esther de LANGE)
Nanda KELLY (assistante de Jeanine HENNIS PLASSCHAERT)
Jan MICALLEF (assistant de Simon BUSUTTIL)
Nadia POHLMAN (assistante de Wolfgang KREISSL DÖRFLER)
Adriana RAD (assistante de Marian-Jean MARINESCU)
Sander SCHAAP (assistant d' Edith MASTENBROEK)

Secrétariat de la Commission LIBE

Ana DUMITRACHE

Bureau du Parlement Européen aux Pays-Bas

Sjerp VAN DER VAART

Interprètes

FR	NL	EN	RO
DIERICKW P.	SAUER A.	KENNEDY A.	URSU D.
QUAMMAR S.	SIMONS K.	ENNIS M.	MARCU M.
			OLSZEWSKI M.

ANNEX 2

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA hEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

European Parliament
Committee on civil liberties, justice and home affairs
Delegation to the Netherlands
19 December 2007

Draft Programme 6

7:52	**Travel** by Thalys *9307* from Gare du Midi, Brussels, to the Schiphol Airport
10:19	Arrival at the Schiphol Airport
10:45 – 12:00	**Briefing meeting with NGOs and organisations** active in the field of asylum and immigration (location: World meeting center BIMS (at the airport), meeting room Vasco da Gama)[1]
12:00 – 13:00	**Lunch** offered by the Dutch Ministry of Justice, Immigration Policy Department - Location: Hotel Schiphol, Rijksweg A4 Nr.3, 2132 MA Amsterdam - Schiphol
13:00 – 13:15	Bus to the Schiphol detention centre
13:15 – 15:00	**Visit of the Schiphol detention centre**[2] *Welcome by Mr HP SCHREINEMACHERS - Deputy Director Immigration Policy Department; Tour in the detention centre; Questions and answers session* *The following representatives will be guiding the tour and will be available for answering questions:* *- Alfons MOOREN - Director of the Detention Centre* *- HP SCHREINEMACHERS - Deputy Director Immigration Policy Department*

[1] **World Meeting Center BIMS**, Westelijke Randweg 43, 1118 CR LUCHTHAVEN SCHIPHOL
T +31 (0) 20 658 0658, F +31 (0) 20 658 0671, www.worldmeetingcenter.nl

[2] **Address of the Schiphol Detention Centre:**
Detentiecentrum Noord-Holland, Ten Pol 64, 1438 AJ OUDE MEER
Tel. (020) 82 22 300, Fax (020) 82 22 324

- Vincent VUIJK - Repatriation and Departure Service
- Michiel MEINARID - Unit manager Application Centre
- Theo THIJM - Deputy Unit manager Application Centre
- Representative of the Royal Marechaussee (border police)

15:00 – 16:30 Bus to The Hague

16:30 – 17:15 **Meeting with the State Secretary for Justice**, Mrs Nebahat ALBAYRAK (location: Ministry of Justice, The Hague[1]) and *possibly*: **doorstep press conference**

Free **return to Brussels**

Our proposal:
17:45 – 18:00 Bus to the station Den Haag HS (Holland Spoor)
18:36 Return from Station Den Haag HS to Brussels *(IC 9260 train)*
Arrival in Brussels: 20:36 Bruxelles Nord;
20:41 Bruxelles Central; 20:45 Bruxelles Midi

Other possibility:
19:06 – 21:08 Thalys *9362* from Station Den Haag HS to the Station Bruxelles Midi (booking in advance needed)

*The **purpose of the visit to the Netherlands** is to ascertain directly the situation of the asylum seekers and irregular migrants in the Netherlands, to check the implementation European Directives such as the Council Directive 2003/9/EC laying down minimum standards for the reception of asylum seekers, as well as to exchange views with government authorities and representatives of civil society.*

*This visit to the Netherlands is part of a **whole series of visits** by members of the LIBE Committee to various EU Member States. Since 2005, similar delegations have been organised to Italy, Spain, France, Malta, Greece, Belgium and UK.*

For further information on the delegation, please contact:

Ana DUMITRACHE
Administrator
European Parliament
Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs
Tel: 0032 (0)2/28 41416

[1] **Address of the Dutch Ministry of Justice:**
Schedeldoekshaven 100, 2511 EX DEN HAAG
General telephone number: +31 (0)70 3 70 79 11

Fax: 00 32 (0)2/28 44941
E-mail ana.dumitrache@europarl.europa.eu

ANNEX 3

ORGANISATIONS AND NGOS THAT WERE PRESENT AT THE MEETING WITH THE LIBE DELEGATION ON THE 19 DECEMBER 2007

Amnesty International-Dutch Section
Association for Dutch asylum lawyers

BLinN (Bonded Labour in the Netherlands)

Defence for Children International
Drs. J.J.F. van Melle
Dutch League of the Human Rights

Kerkinactie

LOS (Knowledge Centre for Undocumented Migrants)

SAMAH

Stichting LOS

VluchtelingenWerk Nederland / Dutch Council for Refugees